

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2012

748/2012

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaupankäynnin järjestämiseen rahoitusvälineillä ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamiseen.

Tätä lakia sovelletaan pörssiä vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 3 luvussa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

3) *johdannaisopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 10 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;

4) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka harjoittaa pörssitoimintaa;

5) *pörssitoiminnalla* säännellyn markkinan ylläpitämistä Suomessa;

6) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä kaupankäyntimenettelyä, jossa säännellyn markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

7) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 6 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntimenettelyä, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

8) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä sekä luot-

tolaitostoinnista annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä, joka ylläpitää Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

9) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoinnista annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua sekä sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaista rahastoyhtiötä, joka tarjoaa sijoituspalvelua;

10) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella markkinalla;

11) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sellaista sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti ja järjestelmällisesti toteuttaa asiakkaiden toimeksiantoja säännellyn markkinan ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella tulemalla kaupassa itse asiakkaan vastapuoleksi siten kuin 4 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään;

12) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

13) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

14) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista.

3 §

Pörssiin sovellettava muu lainsäädäntö

Pörssiin sovelletaan osakeyhtiölain (624/2006) säännöksiä, jollei tästä laista tai muusta pörssiä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/39/EY;

2) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta tietojen kirjaamista koskevien sijoituspalveluyritysten velvoitteiden, liiketoimista ilmoittamisen, markkinoiden avoimuuden, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen sekä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1287/2006;

3) *eurooppayhtiöasetuksella* eurooppayhtiön (SE) säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2157/2001;

4) *pörssilistadirektiivillä* arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/34/EY.

II OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN MARKKINAPAIKAT

2 luku

Pörssitoiminta

Pörssin toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

1 §

Pörssitoiminnan luvanvaraisuus ja pörssin pääkonttori

Pörssitoimintaa ei saa harjoittaa ilman valtiovarainministeriön myöntämää toimilupaa.

Pörssin pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

2 §

Toiminimi

Muu kuin pörssitoimintaan toimiluvan saanut yhteisö ei saa toiminimessään tai muutoin toimintaansa kuvaamaan käyttää sanaa tai yhdysosaa arvopaperipörssi taikka johdannaispörssi.

3 §

Toimilupahakemus

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta toimiluvan pörssitoiminnan harjoittamiseen suomalaiselle osakeyhtiölle. Toimilupaa voidaan hakea myös perustettavan yhtiön lukuun.

Toimilupahakemukseen on liitettävä pörssitoimintaa ja mahdollista 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muuta toimintaa koskeva suunnitelma sekä 24 §:ssä tarkoitettu hakemus pörssin sääntöjen vahvistamisesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 6) valvontatehtävän hoitamisesta.

Jos toimilupaa haetaan perustettavan yhtiön lukuun, hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset hakijasta.

Valtiovarainministeriön pyynnöstä hakijan on toimitettava ministeriölle toimiluvan myöntämiseksi tarvittavat lisäselvitykset.

4 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Valtiovarainministeriön on myönnettävä toimilupa, jos se voi saadun selvityksen perusteella varmistua, että:

- 1) hakija ja sen suunnittelema toiminta täyttävät tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä pörssitoiminnan harjoittamiselle säädetty ja määrätyt vaatimukset;

- 2) pörssin omistajat täyttävät 5 §:ssä säädetty vaatimukset;

- 3) pörssin omistus ei vaaranna pörssin varovaisten ja terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaista liiketoimintaa.

5 §

Pörssin merkittävien omistajien luotettavuus

Henkilön, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia pörssin osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Henkilöä ei pidetä luotettavana, jos:

- 1) hänet on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan pörssiä; taikka

- 2) hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan pörssiä.

Jos edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa pörssin omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä pörssissä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen perusteltuna.

6 §

Toimilupapäätös ja pörssitoiminnan aloittaminen

Toimilupaa koskeva hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valituksen tekemisestä sillä perusteella, että päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, säädetään 9 luvun 1 §:ssä.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

Valtiovarainministeriöllä on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupa-
pörssin liiketoimintaa koskevia, valvonnan
kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Pörssi voi aloittaa toimintansa, jollei toimi-
lupan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen
jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja
23 §:ssä tarkoitettut säännöt on vahvistettu.
Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle
yhtiölle, toiminta voidaan aloittaa, kun pörssi
on rekisteröity.

7 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa pörssitoiminnan harjoittamiseen
on myönnettävä myös toisessa ETA-valtiossa
vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöase-
tuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka
aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen maini-
tun asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Valtiova-
rainministeriön on pyydettävä lupahakemuk-
sesta kyseisen valtion arvopaperimarkkinoita
valvojan viranomaisen lausunto. Kotipaikan
siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimi-
lupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön
perustamista sulautumalla siten, että vas-
taanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa
valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä
Suomessa.

8 §

Toimiluvan rekisteröinti

Valtiovarainministeriön on ilmoitettava
toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin.

Perustettavalle pörssille ja kotipaikan Suo-
meen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty
toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys
rekisteröidään.

9 §

Taloudelliset toimintaedellytykset

Pörssillä pitää olla pörssitoiminnan laajuu-
teen ja laatuun nähden riittävät taloudelliset
toimintaedellytykset.

Pörssin täysin maksetun osakepääoman on
oltava vähintään 730 000 euroa.

10 §

Osakkeiden hankinnasta ilmoittaminen

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti
hankkia pörssin osakkeita, on ilmoitettava
siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen
omistuksensa hankinnan johdosta:

1) olisi vähintään kymmenen prosenttia
pörssin osakepääomasta;

2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähin-
tään kymmentä prosenttia kaikkien osakkei-
den tuottamasta äänivallasta; tai

3) muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 koh-
dassa tarkoitettuun omistukseen rinnastetta-
vaa tai muutoin merkittävää vaikutusvaltaa
pörssin hallinnossa.

Jos omistusosuutta aiotaan lisätä vähintään
20, 30 tai 50 prosenttiin pörssin osakepää-
omasta tai sen osakkeiden tuottamasta ääni-
vallasta, myös tästä hankinnasta on etukäteen
ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Vastaava il-
moitus on tehtävä myös, jos omistusosuus
vähenisi alle tässä tai 1 momentissa säädetyn
rajan.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua
omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä ar-
vopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9
luvun 4—7 §:ssä säädetään.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvon-
nalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 mo-
mentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja
näiden osuus pörssin osakepääomasta ja sen
osakkeiden tuottamasta äänivallasta, jos ne
ovat pörssin tiedossa. Pörssin on välittömästi
ilmoitettava Finanssivalvonnalle sen tietoon
tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet
muutokset. Ilmoituksessa on annettava riittä-
vät tiedot osuuden suuruudesta ja sen omista-
jasta sekä muut Finanssivalvonnan määrää-
mät tiedot.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua il-
moituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tie-
dot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotet-
tavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja
muista sidonnaisuuksista pörssissä;

3) hankintaa koskevista sopimuksista,
hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momen-
tissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen
tavoitteista.

Mitä tässä pykälässä säädetään pörssistä hankittavan omistusosuuden ilmoittamisesta, koskee myös sellaista yhteisöä, jolla on arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla määräysvalta pörssissä (*pörssin omistusyhteisö*).

11 §

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 10 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 32 a §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu päätös kolmen kuukauden kuluessa 10 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta.

Ennen 2 momentissa säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 10 §:ssä tarkoitettua osakkeita vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

12 §

Pörssin sidonnaisuus

Pörssin ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää pörssin tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupaehakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevilla tiedoilla tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

13 §

Toimiluvan peruuttaminen

Valtiovarainministeriö voi peruuttaa kokonaan tai osittain pörssin toimiluvan, jos:

1) pörssin toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia tai sen nojalla annettuja säännök-

siä tai määräyksiä, toimiluvan ehtoja tai pörssin sääntöjä;

2) pörssi ei ole toiminut kuuteen kuukauteen;

3) toimiluvan myöntämiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) pörssin toimintaa tai osaa siitä ei ole aloitettu 12 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä; tai

5) pörssin toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti väärää tai puutteellisia tietoja pörssin toiminnan kannalta keskeisistä seikoista.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu. Ennen kuin valtiovarainministeriö peruuttaa pörssin toimiluvan 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettua perusteella, sen on ennen päätöksen tekemistä asetettava pörssille kohtuullinen määräaika toiminnassa havaittujen puutteellisuuksien korjaamiseksi, jollei toimiluvan peruuttaminen välittömästi ole välttämätöntä asian kiireellisyyden tai arvopaperimarkkinoiden vakauden ja luotettavan toiminnan turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriö voi pörssin hake-
muksista peruuttaa pörssin toimiluvan, jos pörssi on päättänyt lopettaa pörssitoiminnan. Ennen päätöksen tekemistä valtiovarainministeriön on pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Jos valtiovarainministeriö peruuttaa 1 tai 3 momentin nojalla pörssin toimiluvan, ministeriö voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminta lopetetaan. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

14 §

Pörssitoiminnan keskeyttäminen

Valtiovarainministeriö voi määrätä pörssitoiminnan keskeytettäväksi määräajaksi, jos pörssin toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden vaihdanta on häiriintynyt, ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen on omiaan vaka-

vasti vahingoittamaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta tai vakautta taikka sijoittajien asemaa.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava pörssiä sekä pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jolle asian kiireellisyydestä muuta johdu.

15 §

Pörssin johtaminen

Pörssin hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa pörssiä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaiden liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen pörssitoiminnan tuntemus kuin pörssin toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakko-rangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton pörssin hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi taikka toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen perustelluna.

Pörssin on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja henkilöitä koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

16 §

Pörssille sallittu muu toiminta

Pörssi saa pörssitoiminnan harjoittamisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, tarjota rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja, arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

Pörssi saa toimia selvitysosapuolena ja harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa sekä toimia tilinhoitajana sen mukaan kuin siitä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (749/2012).

Pörssi ei saa harjoittaa muuta kuin 1 ja 2 momentissa mainittua toimintaa.

17 §

Pörssin toiminnan järjestäminen

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, sisäisen valvontansa toimivuus ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssitoimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi ja niiden ehkäisemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssille 18 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia (434/2003), viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin hallintoelimen jäsenen tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

18 §

Pörssin valvontatehtävä

Pörssin on järjestettävä riittävä ja luotettava valvonta varmistamaan tämän lain ja arvopaperimarkkinalain sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen sekä pörssin sääntöjen noudattaminen pörssitoiminnassa.

Pörssin on saatettava Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka ilmeisesti on vastoin 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka pörssin sääntöjä, jolle menettelyä viipymättä oikaista tai asiointila muutoin korjaannu. Jos säännöksiä, määräyksiä tai sääntöjä on rikottu olennaisesti tai toistuvasti, on ilmoitus kuitenkin tehtävä aina.

19 §

Pörssin toiminnan ulkoistaminen

Ulkoistamisella tarkoitetaan tässä luvussa pörssin toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa pörssille toiminnon tai palvelun, jonka pörssi olisi muutoin itse suorittanut.

Pörssi voi ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon kuin pörssitoiminnan harjoittamisen, jos ulkoistaminen ei haittaa pörssin riskien hallintaa, sisäistä valvontaa, liiketoiminnan tai toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista eikä Finanssivalvonnan harjoittamaa valvontaa. Ulkoistamisesta huolimatta pörssi vastaa tästä laista, arvopaperimarkkinalaista ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisestä. Pörssin on toimitettava huolellisesti, kun se ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän toiminnon.

Toiminto on pörssin toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti pörssin toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai pörssin toimiluvan ehtojen noudattamista taikka pörssin taloudellista asemaa tai pörssitoiminnan jatkuvuutta.

Pörssin toiminnan kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Pörssin on hankittava ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti pörssin viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja luotettava tiedot edelleen Finanssivalvonnalle.

20 §

Ulkoistamisesta ilmoittaminen

Pörssin, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän toiminnon, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Pörssin ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

21 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Pörssin on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään pörssissä vaikuttavassa asemassa olevan henkilön ryhtyminen henkilökohtaisiin liiketoimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita taikka jos kyseisellä henkilöllä on arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettua sisäpiiritietoa taikka liikkeeseenlaskijoita tai kaupankäyntiosapuolia tai niiden liiketoimia koskevaa luottamuksellista tietoa. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä turvaamaan.

Pörssin on säilytettävä tiedot henkilökohtaisista liiketoimista. Pörssin on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten pörssi on valvonut henkilökohtaisia liiketoimia koskevien säännösten, määräysten ja pörssin sisäisten ohjeiden noudattamista, ja siitä, mihin toimenpiteisiin pörssi on ryhtynyt, jos sanottuja säännöksiä, määräyksiä tai ohjeita ei ole noudatettu.

Vaikuttavassa asemassa olevaa henkilöä ja henkilökohtaisia liiketoimia koskee, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksessä vaikuttavassa ase-

massa olevista henkilöistä ja heidän henkilökohtaisista liiketoimistaan.

22 §

Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäljennöksiä eräistä asiakirjoista

Pörssin tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain (459/2007) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Pörssin on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös:

- 1) tilinpäätösasiakirjoistaan;
- 2) tilintarkastuskertomuksesta;
- 3) yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Mitä 2 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Pörssin säännöt

23 §

Pörssin sääntöjen vähimmäissisältö

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla pörssitoimintaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;

3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja niiden hallinnolle tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;

5) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

6) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;

7) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaissopimus, sen ehdot.

24 §

Pörssin sääntöjen vahvistaminen

Pörssin säännöt ja niiden muutokset vahvistaa hakemuksesta valtiovarainministeriö. Säännöt on vahvistettava, jos ne ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jos saadun selvityksen perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että ne turvaavat luotettavan ja tasapuolisen kaupankäynnin.

Hakemus on ratkaistava kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Päätös on kuitenkin aina tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valtiovarainministeriön on ennen sääntöjen vahvistamista pyydettävä Finanssivalvonnan lausunto. Jos päätös koskee sähköön, maakaasuun tai päästöoikeuksiin perustuvaa johdannaissopimusta, lausunto on pyydettävä myös Energia-markkinavirastolta.

Valtiovarainministeriö voi kaupankäynnin luotettavuuden ja tasapuolisuuden turvaamiseksi määrätä vahvistamisensa säännöissä olevien määräysten sisältöä muutettavaksi tai täydennettäväksi. Valtiovarainministeriön on ennen määräyksen antamista kuultava pörssiä ja pyydettävä asiassa Finanssivalvonnan lausunto.

Mitä 1 momentissa säädetään sääntöjen muutosten vahvistamisesta, ei sovelleta, jos muutokset ovat merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä. Pörssin on kuitenkin toimitettava sääntöjen muutokset valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle tiedoksi ennen niiden voimaantuloa. Jos syntyy erimielisyyttä siitä, ovatko pörssin sääntöjen muutokset merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä, ratkaisee asian valtiovarainministeriö.

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi ja poistaminen kaupankäynnistä

25 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Pörssi saa ottaa liikkeeseenlaskijan hakemuksesta säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin, johon todennäköisesti kohdistuu riittävästi kysyntää ja tarjontaa ja jonka hinnanmuodostuksen voidaan siten arvioida olevan luotettavaa.

Pörssi saa ottaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin myös ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, jos 1 momentin mukaiset vaatimukset täyttyvät ja jos sama arvopaperi on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi muulla säännellyllä markkinalla. Tällaiselle liikkeeseenlaskijalle ei saa asettaa tiedonantovelvollisuuksia pörssin säännöissä. Pörssin on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta ennen kaupankäynnin aloittamista.

Pörssi saa ottaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi johdannaissopimuksen, jos sen hinnanmuodostus on luotettava, ja johdannaissopimus voidaan selvittää luotettavalla tavalla.

Muista edellytyksistä, joilla pörssi voi ottaa rahoitusvälineen säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi, säädetään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa. Säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi haettavista arvopapereista julkistettavista esitteistä säädetään arvopaperimarkkinalain 3 ja 4 luvussa.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle rahoitusvälineen ottamisesta säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi ennen kaupankäynnin aloittamista. Jos kaupankäynnin kohteeksi otetaan osake, joka ei ole kaupankäynnin kohteena muulla säännellyllä markkinalla, pörssin on samalla ilmoitettava Finanssivalvonnalle rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen 33 artiklan 3 kohdassa edellytetyt arviot kyseisestä osakkeesta.

Finanssivalvonta voi määrätä, että rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään enin-

tään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

26 §

Kaupankäynnin lopettaminen

Pörssi voi päättää lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, jos rahoitusväline tai arvopaperin liikkeeseenlaskija ei enää täytä pörssin sääntöjen vaatimuksia eikä kaupankäynnin lopettaminen rahoitusvälineellä aiheuta merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Pörssi voi lopettaa kaupankäynnin arvopaperilla myös arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, jos kaupankäynnin lopettamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Pörssin on julkistettava välittömästi päätös kaupankäynnin lopettamisesta rahoitusvälineellä. Lisäksi pörssin on ilmoitettava kaupankäynnin lopettamisesta Finanssivalvonnalle, jonka on ilmoitettava siitä edelleen ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille.

Pörssissä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus saattaa pörssin 1 momentissa tarkoitettu päätös ja sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä samoin kuin sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa 2 momentissa tarkoitettu pörssin päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös lopettaa kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta

huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssi-
valvonta tai muutoksenhakuviranomainen
toisin päättä.

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää kau-
pankäynti rahoitusvälineellä säädetään
32 §:ssä.

Pörssilista

27 §

Pörssilistan pitäminen

Pörssi voi pitää pörssilistadirektiivissä tar-
koitettua pörssilistaa säännellylle markkinalle
kaupankäynnin kohteeksi ottamistaan arvo-
papereista.

28 §

Arvopaperin ottaminen pörssilistalle

Pörssi saa liikkeeseenlaskijan hakemuk-
sesta ottaa pörssilistalle arvopaperin, joka
täyttää tämän luvun 25 §:n 1 ja 4 momentin
ja tämän pykälän vaatimukset. Pörssilistadi-
rektiivin täytäntöön panemiseksi tarpeellisista
vaatimuksista, joilla pörssi saa ottaa arvopa-
perin pörssilistalle, sekä niistä myönnettä-
vistä poikkeuksista säädetään tarkemmin val-
tiovarainministeriön asetuksella.

Osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oi-
keuttava arvopaperi voidaan ottaa pörssilis-
talle vain, jos kaupankäynnin kohteeksi pörssin
ylläpitämälle säännellylle markkinalle on
otettu tai samanaikaisesti otetaan samanlaji-
nen osake kuin se, johon arvopaperi oikeut-
taa.

Osakkeen liikkeeseenlaskijan on haettava
pörssilistalla olevien osakkeiden kanssa sa-
manlajisten osakkeiden ottamista pörssilis-
talle vuoden kuluessa niiden liikkeeseenlas-
kusta, jollei liikkeeseenlaskija ole suostunut
siihen, että pörssi ottaa ne pörssilistalle ilman
eri hakemusta.

Liikkeeseenlaskijan on haettava samaan
liikkeeseenlaskuun kuuluvat arvopaperimark-
kinalain 2 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3
kohdassa tarkoitetut arvopaperit samanaikai-
sesti pörssilistalle.

Pörssi voi sijoittajien suojaamiseksi hylätä
hakemuksen arvopaperin ottamisesta pörssi-
listalle.

Pörssin on ratkaistava hakemus arvopape-
rin ottamisesta pörssilistalle kuuden kuukau-
den kuluessa hakemuksen vastaanottami-
sesta. Jos pörssi pyytää tänä aikana hakijalta
hakemuksesta lisäselvitystä, sanottu määrä-
aika lasketaan siitä päivästä, jona pörssi vas-
taantottaa lisäselvityksen. Jos pörssi ei tee
ratkaisua määräajassa, hakemus katsotaan hy-
lättyksi.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oi-
keus saattaa pörssin 5 ja 6 momentissa tarkoi-
tettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi
30 päivän kuluessa päätöksestä tai 6 momen-
tissa tarkoitetun määräajan päättymisestä.

29 §

Arvopaperin poistaminen pörssilistalta

Arvopaperin poistamiseen pörssilistalta so-
velletaan, mitä 26 §:ssä säädetään kaupan-
käynnin lopettamisesta.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oi-
keus saattaa pörssin listalta poistamispäätös
ja pörssin liikkeeseenlaskijan hakemuksen
johdosta tekemä päätös olla poistamatta arvo-
paperia pörssilistalta Finanssivalvonnan käsi-
teltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Si-
joittajien etujen valvomiseksi toimivalla re-
kisteröidyllä yhdistyksellä ja sijoittajalla,
joka omistaa tarkoitettuja arvopapereita tai
niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus
saattaa pörssin listalta poistamispäätös Fi-
nanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän ku-
luessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on il-
moitettava pörssille asian saattamisesta sen
käsiteltäväksi.

Kaupankäynnin järjestäminen

30 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

Pörssin on myönnettävä kaupankäyntiosa-
puolen oikeudet suomalaiselle sijoituspalve-
lun tarjoajalle ja muussa ETA-valtiossa vas-
taavan toimiluvan saaneelle sijoituspalvelun
tarjoajalle, joka täyttää laissa ja pörssin sään-
nöissä asetetut vaatimukset.

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-
valtiossa, on myönnettävä kaupankäyntiosa-
puolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin
säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön

luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokeemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

Pörssi saa myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet myös muulle kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle, jos hakija täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

Sen lisäksi, mitä 23 §:ssä tarkoitetuissa pörssin säännöissä määrätään kaupankäyntiosapuolen oikeuksien peruuttamisesta, pörssin on peruutettava määräajaksi tai toistaiseksi kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos Finanssivalvonta sitä päätöksellään painavasta syystä vaatii. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava pörssiä ja kaupankäyntiosapuolta, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kaupankäyntiosapuolen oikeuksien myöntämisestä ja peruuttamisesta.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitetulla henkilöllä, jonka kaupankäyntiosapuolen oikeudet on peruutettu, on oikeus saattaa pörssin tämän luvun 23 §:n 4 kohdassa tarkoitettu päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

31 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen

Pörssin on keskeytettävä kaupankäynti rahoitusvälineellä, jos se on tarpeen pörssitoiminnasta annettujen säännösten ja määräysten, pörssin sääntöjen tai hyvän tavan vastaisen menettelyn vuoksi.

Pörssin on keskeytettävä sähköön tai maakaasuun perustuvan johdannaissopimuksen kaupankäynti myös, jos kaupankäynti vaarantaa sähkö- tai maakaasuhuoltoa tai on vahingoksi sähkö- tai maakaasumarkkinoille tai jos sähkö- tai maakaasujärjestelmän toiminta on muusta pörssin säännöissä mainitusta painavasta syystä häiriintynyt.

Pörssin on välittömästi julkistettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettu kaupankäynnin keskeytyspäätös ja ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Jos kyse on 2 momentissa tarkoitusta päätöksestä, päätöksestä on ilmoitettava myös Energiamarkkinavirastolle.

Pörssi voi pyytää Finanssivalvontaa vahvistamaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kaupankäynnin keskeytyspäätöksen. Finanssivalvonnan on tällaisen pyynnön saatuaan ilman aiheutonta viivytystä päätettävä, vahvistaako se pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen. Jos Finanssivalvonta päättää olla vahvistamatta pörssin tekemää päätöstä, pörssin on ilman aiheutonta viivytystä jatkettava kaupankäyntiä rahoitusvälineellä.

Kun pörssi päättää jatkaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, pörssin on julkistettava päätös välittömästi ja ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Jos päätös koskee 2 momentissa tarkoitettua johdannaissopimusta, päätöksestä on ilmoitettava myös Energiamarkkinavirastolle. Jos päätös koskee rahoitusvälinettä, jonka osalta Finanssivalvonta on 4 momentin mukaisesti vahvistanut pörssin keskeytyspäätöksen, pörssin on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle ennen kaupankäynnin jatkamista.

Finanssivalvonta voi määrätä pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai rahoitusvälinettä koskevassa tiedonantovelvollisuudessa toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka pörssin sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy. Finanssivalvonnan on ennen määräyksen antamista kuultava pörssiä, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu. Finanssivalvonnan on julkistettava päätöksensä.

Finanssivalvonnan on toimitettava tiedoksi muille ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle 4 ja 6 momentissa tarkoitettu päätös ja pörssin 1 tai 2 momentin nojalla tekemä päätös.

Jos ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaava toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut Finanssivalvonnalle keskeyttäneensä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäynnin ja sama rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena pörssin ylläpitämällä säännellyllä markkinalla, Finanssivalvonnan on kieltävä pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä sillä keskeytyksen ajan. Kieltoa ei voida kuitenkaan määrätä, jos siitä aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 4 momentin mukaisesti pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai 6 momentin mukaisesti määrännyt pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä, kaupankäynti rahoitusvälineellä on keskeytettävä myös muun pörssin ylläpitämällä säännellyllä markkinalla.

Pörssissä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijalla, sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä sekä sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa pörssin edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä, jos kaupankäynti on ollut keskeytyneenä vähintään kaksi vuorokautta päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös keskeyttää kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

32 §

Kaupankäynnin kieltäminen

Finanssivalvonta voi kieltää pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, jos

kaupankäynnissä, rahoitusvälinettä koskevassa tiedonantovelvollisuudessa tai kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka pörssin sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava pörssiä, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Finanssivalvonnan on julkistettava ja toimitettava tiedoksi muille ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle päätöksensä kieltää kaupankäynti rahoitusvälineellä.

Mitä 31 §:n 8 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen Finanssivalvonnalle ilmoittamaan rahoitusvälineen kaupankäyntiä koskevaan kieltoon.

33 §

Kauppojen selvitys

Pörssin on järjestettävä asianmukaisesti säännellyllä markkinalla tehtyjen kauppojen selvitys.

Jos pörssi käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaista selvitysyhteisöä, pörssin, mainitussa laissa tarkoitetun selvitysyhteisön ja ulkomaisen selvitysyhteisön on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Pörssin on ilmoitettava kauppojen selvitystä koskevissa järjestelyissä tapahtuvista muutoksista hyvissä ajoin etukäteen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle.

34 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita selvitysyhteisö

Kaupankäyntiosapuolella on oikeus käyttää myös muuta selvitysyhteisöä kuin pörssin

käyttämää suomalaista tai ulkomaista selvitysyhteisöä säännellyllä markkinalla tehdyistä kaupoista johtuvien velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, jos pörssin ja mainittujen selvitysyhteisöjen yhteistoiminta on järjestetty siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Jos kaupankäyntiosapuoli aikoo käyttää 1 momentin mukaista oikeutta, siitä on ilmoitettava etukäteen asianomaiselle pörssille, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa tulee esittää selvitys yhteistoimintajärjestelyistä, joilla turvataan kaupankäynnin luotettavuus ja rahoitusmarkkinoiden vakaus.

Finanssivalvonta voi kieltää kaupankäyntiosapuolta käyttämästä 1 momentissa tarkoitettua muuta selvitysyhteisöä, jos yhteisön käyttäminen todennäköisesti vaarantaa kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Erinäisiä säännöksiä

35 §

Pörssin kotipaikan siirto Euroopan talousalueella

Jos pörssi aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, pörssin on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun pörssi on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettun luvan myöntämistä, että pörssi ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Todistuksen saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

36 §

Pörssin osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos pörssi osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:ssä taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai osakeyhtiölain jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen eurooppayhtiölain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettun luvan myöntämistä, että pörssi ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

37 §

Pörssin toiminta toisessa ETA-valtiossa

Pörssin, joka aikoo tarjota toiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, on ilmoitettava tästä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarkemmat tiedot siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava saamansa tiedot sen ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, johon sijoittautuneille sijoituspalvelun tarjoajille tai muille henkilöille pörssi aikoo tarjota suoraa mahdollisuutta käydä kauppaa.

Finanssivalvonnan on ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle viranomaiselle, mille siihen valtioon sijoittautu-

neelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle pörssi on myöntänyt kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös pörssin ylläpitämään monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään.

38 §

Ilmoitukset muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Valtiovarainministeriön on ylläpidettävä rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisesti luetteloa säännellyistä markkinoista, joille on tämän lain mukaisesti vahvistettu säännöt. Valtiovarainministeriön on annettava luettelo tiedoksi muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos sääntöjä vahvistettaessa on voitu varmistua siitä, että kaupankäynti säännellyllä markkinalla täyttää tiedoksiannolle asetetut vaatimukset. Samalla tavalla on ilmoitettava luetteloon tehdyistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on vähintään kerran vuodessa toimitettava rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisesti säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita koskevat laskelmat ja tiedot Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

39 §

Markkinointi

Säänneltyä markkinaa ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä.

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

40 §

Kaupankäyntikalenteri

Finanssivalvonnan on julkaistava internet-sivuillaan kalenteri pörssin ylläpitämän säännellyn markkinan kaupankäyntipäivistä.

Sisäpiiri-ilmoitus

41 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Pörssin sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 43 §:ssä tarkoitettuun pörssin sisäpiirirekisteriin siten kuin 42 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Pörssin sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) pörssin hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) pörssin palveluksessa olevaa muuta henkilöä, joka asemansa tai tehtäviensä johdosta saa säännöllisesti haltuunsa 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

42 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Pörssin sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 41 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava pörssille:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, pörssi voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

43 §

Pörssin sisäpiirirekisteri

Pörssin on pidettävä 42 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 42 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos ilmoitukset tehdään 42 §:n 6 momentin mukaisesti, pörssin sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Pörssin sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Pörssin on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys sisäpiirirekisterin ylläpidon järjestämisestä, pörssin sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden valvonnasta ja siitä, mihin toimenpiteisiin pörssi on ryhtynyt, jos sisäpiiri-ilmoitusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai pörssin sisäisiä ohjeita ei ole noudatettu.

44 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 17 §:ssä tarkoitetusta pörssin toiminnan luotettavasta järjestämisestä ja eturistiriitojen tunnistamisesta ja ehkäisemisestä noudatettavissa toimintaperiaatteissa huomioon otettavista seikoista;

2) 21 §:n 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista ja 2 momentissa tarkoitetusta selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle;

3) 25 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä;

4) 42 §:ssä tarkoitetun sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekoavasta;

5) 43 §:ssä tarkoitetun pörssin sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;

6) 43 §:n 4 momentissa tarkoitetusta selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset:

1) 19 §:n mukaisista pörssin toiminnan ulkoistamisen edellytyksistä ja 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä;

2) edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi myöntää 30 §:n 3 momentissa tarkoitettulle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle kaupankäyntiosapuolen oikeudet siten, että Finanssivalvonnalle turvataan riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista ja niiden liiketoimista.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa sekä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen määräysten on soveltuvin osin vastattava myös sijoituspalvelulain 7 luvun 23 §:n 1 momentin 1—4 kohdan nojalla sijoituspalveluyrityksille annettavia määräyksiä. Edellä 1 momentin 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettujen määräysten on soveltuvin osin vastattava sijoituspalvelulain

7 luvun 23 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 2 momentin nojalla sijoituspalveluyrityksille annettavia määräyksiä.

3 luku

Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa

1 §

Toisen ETA-valtion pörssi

Ennen kuin toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut pörssiä vastaava markkinoiden ylläpitäjä voi tarjota Suomeen sijoittuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, on sille toimiluvan myöntäneen valtion toimivaltaisen viranomaisen tehtävä asiasta ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämään monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään.

2 §

Kolmannen maan pörssi

Kolmannessa maassa toimiluvan saanut pörssiä vastaava markkinoiden ylläpitäjä, jäljempänä *kolmannen maan pörssi*, saa valtiovarainministeriön luvalla tarjota Suomeen sijoittuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden osallistua säänneltyä markkinaa vastaavaan kaupankäyntiin.

3 §

Kolmannen maan pörssin lupahakemus

Edellä 2 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma ja riittävät selvitykset kolmannen maan pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;

6) kotivaltion lainsäädännöstä ja arvopaperimarkkinoiden valvonnasta.

4 §

Luvan myöntäminen kolmannen maan pörssille

Valtiovarainministeriö voi myöntää 2 §:ssä tarkoitetun luvan kolmannen maan pörssille, jos:

1) kolmannen maan pörssiin sen kotivaltiossa sovellettava lainsäädäntö vastaa kansainvälisesti hyväksyttyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän riikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;

2) kolmannen maan pörssin taloudelliset toimintaedellytykset, sisäinen valvonta ja riskien hallinta, mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittely sekä omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus eivät olennaisesti poikkea tämän lain vaatimuksista;

3) kolmannen maan pörssiä valvotaan sen kotivaltiossa riittävän tehokkaasti;

4) toiminnan harjoittamisesta ei aiheudu Suomessa vaaraa sijoittajien eduille.

Ennen luvan myöntämistä tulee kolmannen maan pörssin toiminnan valvonnasta sen kotivaltiossa vastaavan viranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä olla allekirjoitettu kolmannen maan pörssin valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriö voi lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan asettaa toiminnan harjoittamista koskevia kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto kolmannen maan pörssin toimintaa sen kotivaltiossa valvovalta viranomaiselta, Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

5 §

Luvan peruuttaminen sekä toiminnan keskeyttäminen

Kolmannen maan pörssille myönnetyn luvan peruuttamiseen ja sanotun pörssin Suo-

nessa harjoittaman toiminnan keskeyttämiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 2 luvun 13 §:ssä säädetään pörssin toimiluvan peruuttamisesta ja 14 §:ssä pörssitoiminnan keskeyttämisestä.

Sen lisäksi, mitä 2 luvun 13 §:n 2 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa säädetään, valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä varattava kolmannen maan pörssin toimintaa sen kotivaltiossa valvovalle viranomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

6 §

Kaupankäynnin järjestäjä, joka ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa

Mitä 2—5 §:ssä säädetään kolmannen maan pörssistä, kolmannen maan pörssin lupahakemuksesta, luvan myöntämisestä kolmannen maan pörssille sekä luvan peruuttamisesta ja toiminnan keskeyttämisestä, sovelletaan vastaavasti kaupankäynnin järjestäjään, joka ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa.

4 luku

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

1 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää voi ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain 1 luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettu monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä.

Mitä 2 luvun 17 §:n 3 momentissa säädetään pörssistä sekä sen hallintoelimen jäsenestä ja palveluksessa olevasta, koskee vastaavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä sen hallintoelimen jäsentä ja palveluksessa olevaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

2 §

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöt

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säännöt, jotka sisältävät määräykset ainakin seuraavista asioista:

1) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi;
2) miten kaupankäynti tapahtuu;
3) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;

4) mitä oikeuksia ja velvoitteita kaupankäyntiosapuolille asetetaan;

5) millaisia seuraamuksia kaupankäyntiosapuolille voidaan määrätä sääntöjen rikkomisesta ja miten ne määrätään.

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, johon arvopaperi otetaan kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, on säännöissä määrättävä sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään:

1) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja niiden hallinnolle tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

2) miten ja missä menettelyssä arvopaperia ja sen liikkeeseenlaskijaa koskevat tiedot julkistetaan;

3) miten arvopaperia ja sen liikkeeseenlaskijaa koskeva yhtiöesite laaditaan ja julkistetaan, jos arvopaperista ei ole julkistettava arvopaperimarkkinalain 3 ja 4 luvussa tarkoitettua esitettä;

4) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille voidaan määrätä sääntöjen rikkomisesta ja miten ne määrätään;

5) mitä tietoja liikkeeseenlaskijan on julkistettava arvopaperimarkkinalain 6 luvun 4 §:n nojalla arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavista seikoista.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava säännöt ja niiden muutokset Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin ennen niiden voimaantuloa. Finanssivalvonnan on val-

vottava, että säännöt täyttävät 1 ja 2 momentissa säädetty vaatimukset.

3 §

Kaupankäynnin järjestäjän tiedonantovelvollisuus

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on annettava kaupankäynnin kohteena olevasta rahoitusvälineestä riittävästi tietoa tai muutoin varmistettava tiedon saatavuus, jotta kaupankäyntiosapuolet voivat tehdä perustelun arvion rahoitusvälineestä. Tietojen antamisessa on otettava huomioon kaupankäyntiosapuolten ammattitaito ja kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen erityispiirteet.

4 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi ottaa kaupankäynnin kohteeksi rahoitusvälineen, jota koskevien tietojen saatavuus voidaan turvata 3 §:ssä säädetyllä tavalla.

Arvopaperi voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta tai ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta.

Arvopaperia ei voida ottaa kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, ellei arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskijasta ole luotettavan kaupankäynnin järjestämiseksi saatavissa riittävästi tietoa. Arvopaperin liikkeeseenlaskijan on tehtävä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän kanssa arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskeva kirjallinen sopimus, jossa liikkeeseenlaskija sitoutuu noudattamaan 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja sääntöjä.

Jos arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi ilman arvopaperin liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalle ei saa asettaa tiedonantovelvollisuutta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä.

5 §

Kaupankäyntiosapuoleksi ottaminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oi-

keudet suomalaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja muussa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saaneelle sijoituspalvelun tarjoajalle, joka täyttää laissa ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset.

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokeemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä saa myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet myös muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja muulle henkilölle, jolle on myönnetty kaupankäyntiosapuolen oikeudet 2 luvun 30 §:n 3 momentin mukaisesti, jos hakija täyttää Finanssivalvonnan määräyksissä ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset.

Sen lisäksi, mitä 2 §:ssä tarkoitetuissa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä määrätään kaupankäyntiosapuolen oikeuksien peruuttamisesta, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on peruutettava määräajaksi tai toistaiseksi kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos Finanssivalvonta sitä päätöksellään painavasta syystä vaatii. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää ja kaupankäyntiosapuolta, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, jonka kaupankäyntiosapuolen oikeudet on peruutettu, on oikeus saattaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tämän luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava monenkeskisen kaupan-

käynnin järjestäjälle asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

6 §

Kauppojen selvitys

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on järjestettävä asianmukaisesti monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tehtyjen kauppojen selvitys.

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä käyttää kauppojen selvitykseen ulkoista selvitysyhteisöä, kaupankäynnin järjestäjän, selvitysyhteisön ja ulkomaisen selvitysyhteisön on järjestettävä yhteistoimintansiten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on ilmoitettava kauppojen selvitystä koskevissa järjestelyissä tapahtuvista muutoksista hyvissä ajoin etukäteen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle.

7 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen ja lopettaminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on keskeytettävä tai lopetettava kaupankäynti rahoitusvälineellä, jos se on tarpeen kaupankäynnistä annettujen säännösten ja määräysten, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen tai hyvän tavan vastaisen menettelyn vuoksi.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava välittömästi päätös kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta rahoitusvälineellä. Lisäksi kaupankäynnin järjestäjän on ilmoitettava kaupankäynnin keskeyttämisestä ja lopettamisesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi määrätä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän keskeyttämään ylläpitämänsä kaupankäynnin rahoitusväli-

neellä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai rahoitusvälinettä koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Jos ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaava toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut Finanssivalvonnalle keskeyttäneensä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäynnin ja sama rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, Finanssivalvonnan on kiellettävä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää järjestämästä kaupankäyntiä sillä keskeytyksen ajan. Kieltoa ei voida kuitenkaan määrätä, jos siitä aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 2 luvun 31 §:n 4 momentin mukaisesti pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 2 luvun 31 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on keskeytettävä kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä.

Monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijalla, sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä sekä sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Päätös kaupankäynnin keskeyttämisestä voidaan saattaa Finanssivalvonnan käsiteltäväksi vain, jos kaupankäynti on ollut keskeytyneenä vähintään kaksi vuorokautta päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava monenkeskisen kaupankäynnin järjestä-

jälle asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän päätös keskeyttää tai lopettaa kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomaisen toisin päättä.

8 §

Kaupankäynnin kieltäminen

Finanssivalvonta voi kieltää monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, jos kaupankäynnissä taikka siihen liittyvää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuutta tai kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Mitä 7 §:n 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen Finanssivalvonnalle ilmoittamaan säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäyntiä koskevaan kieltoon.

9 §

Kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävät

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on järjestettävä riittävä ja luotettava valvonta varmistamaan tämän lain, arvopaperimarkkinalain ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä pörssin sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen noudattamisen turvaamiseksi kaupankäynnissä.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on saatettava Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka ilmeisesti on vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä, jollei menettelyä viipymättä oikaista tai asiointi muutoin korjaannu. Jos säännök-

siä, määräyksiä tai sääntöjä on rikottu olennaisesti tai toistuvasti, ilmoitus on kuitenkin aina tehtävä.

10 §

Toiminnan keskeyttäminen

Valtiovarainministeriö voi määrätä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän keskeyttämään monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnan määräajaksi, jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden vaihdanta on häiriintynyt, ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen on omiaan vakavasti vahingoittamaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta tai vakautta taikka sijoittajien asemaa.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää ja pyydettävä Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

11 §

Markkinointi

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaisista tai harhaanjohtavista tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä.

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

12 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

5 luku

4 §

Kauppojen sisäinen toteuttaminen*Toimeksiannon toteuttaminen*

1 §

Ilmoitusvelvollisuus

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka aikoo aloittaa tai lopettaa toiminnan kauppojen sisäisenä toteuttajana osakkeella, joka on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, on ilmoitettava siitä kirjallisesti hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle.

2 §

Soveltamisala

Tämän luvun 3—5 §:ää sovelletaan:

1) sellaisiin 1 §:ssä tarkoitettuihin kauppojen sisäisiin toteuttajiin, jotka toteuttavat toimeksiantoja osakkeilla, joille on likvidit markkinat;

2) liiketoimiin, jotka ovat kooltaan enintään osakkeen tavanomaisen markkinakoon suuruisia.

Osakkeella on 1 momentissa tarkoitettut likvidit markkinat, jos osakkeella tapahtuva kaupankäynti täyttää rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen 22 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetyt vaatimukset. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään myös, kuinka tällaiselle osakkeelle määritellään tavanomainen markkinakoko ja kuinka tiedot niistä julkistetaan.

3 §

Tarjousten julkistaminen

Kauppojen sisäisen toteuttajan on julkistettava osakkeelle sen kulloistakin markkinatilannetta vastaavia sitovia osto- tai myyntitarjouksia siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään. Tarjous voi olla kooltaan enintään osakkeen tavanomaisen markkinakoon suuruinen. Kauppojen sisäisellä toteuttajalla on oikeus milloin tahansa muuttaa tarjousta. Poikkeuksellisissa markkinatilanteissa sisäinen toteuttaja voi myös perua tarjouksen.

Ammattimaisella asiakkaalla ja ei-ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan tässä pykälässä mitä sijoituspalvelulaissa säädetään. Asiakkaan toimeksiantojen toteuttamiseen sovelletaan tämän pykälän lisäksi mitä mainitussa laissa säädetään.

Kauppojen sisäinen toteuttaja on velvollinen toteuttamaan asiakkaan toimeksiannon vastaanottohetkellä voimassa olevan tarjouksensa mukaisesti, jollei tästä ja 5 §:stä muuta johdu.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi toteuttaa ammattimaisen asiakkaan toimeksiannon tarjoushintaansa parempaan hintaan, jos parempi hinta on sellaisissa julkisissa hintarajoissa, jotka ovat lähellä markkinatilannetta, ja jos toimeksianto on suurempi kuin ei-ammattimaisen asiakkaan tavanomainen toimeksianto. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään, kuinka suuri on ei-ammattimaisen asiakkaan tavanomainen toimeksianto.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi toteuttaa ammattimaisen asiakkaan toimeksiannon tarjoushintaansa parempaan hintaan myös, jos toimeksianto on osa useammalla arvopaperilla toteutettavaa toimeksiantoa tai jos toimeksiantoon sen ehtojen mukaan sovelletaan muuta kuin markkinahintaa. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin tämän momentin mukaisista poikkeuksista.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi saadesaan asiakkaalta toimeksiannon, joka on kooltaan suurempi kuin sisäisen toteuttajan suurin tarjous mutta pienempi kuin osakkeen tavanomainen markkinakoko, toteuttaa myös toimeksiannon tarjouksen ylittävän osan edellyttäen, että se toteutetaan suurimman tarjouksen mukaiseen hintaan tai, jos toimeksiantoon soveltuu jokin 3 tai 4 momentin poikkeuksista, sitä parempaan hintaan.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi saadesaan asiakkaalta toimeksiannon, joka on kooltaan sisäisen toteuttajan kahden tarjouksen välissä, toteuttaa koko toimeksiannon jommankumman tarjouksen mukaiseen hin-

taan tai, jos toimeksiantoon soveltuu jokin 3 tai 4 momentin poikkeuksista, sitä parempaan hintaan.

5 §

Asiakassuhteet

Kauppojen sisäisellä toteuttajalla on oikeus liiketoimintasuunnitelmansa mukaisesti päättää, mille asiakkaille se myöntää pääsyn tarjouksiinsa. Päätöksen on oltava selkeä ja tasapuolinen. Sisäinen toteuttaja voi taloudellisesti perusteilla kieltäytyä liikesuhteesta tai sen jatkamisesta asiakkaan kanssa.

Kauppojen sisäisellä toteuttajalla on oikeus tasapuolisella tavalla rajoittaa liiketoimien lukumäärää saman asiakkaan kanssa ja samanaikaisten liiketoimien kokonaislukumäärää eri asiakkaiden kanssa, jos asiakkaiden toimeksiantojen lukumäärä tai koko on huomattavasti tavanomaista suurempi. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin liiketoimien rajoittamisen edellytyksistä.

6 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen ja kieltäminen

Finanssivalvonta voi määrätä kauppojen sisäisen toteuttajan keskeyttämään sisäisen toteuttamisen osakkeella enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai osaketta koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Finanssivalvonta voi kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista osakkeella, jos kaupankäynnissä tai osaketta koskevassa tiedonantovelvollisuudessa toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 2 luvun 31 §:n 4 momentin mukaisesti pörssin tekemän osaketta koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 2 luvun 31 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin osakkeella ja osake on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä sisäinen toteuttaminen kyseisellä osakkeella.

III OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPANKÄYNNIN LÄPINÄKYVYYS

6 luku

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän velvollisuus julkistaa tietoja

1 §

Säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevat osakkeet

Tätä pykälää sovelletaan osakkeisiin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava yleisölle tietoja ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden osto- ja myyntitarjouksista sekä tarjouskehotuksista siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään. Julkistamisvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaupankäynnin markkinamalli, tarjoustyyppi tai tarjouksen koko täyttää rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetty julkistamisvelvollisuudesta poikkeamisen edellytykset.

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava yleisölle mahdollisimman ajantasaisia tietoja ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevilla osakkeilla tehdyistä kaupoista siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään. Pörssi ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voivat kuitenkin päättää, että tiedot osakkeen tavanomaiseen kaupankäyntiin verrattuna kooltaan suurista kaupoista voidaan julkistaa myöhemmin. Rahoitusvälineiden markkinat

-direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin lykkäämisen edellytyksistä.

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on ennen 3 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä saatava Finanssivalvonnan lupa tietojen julkistamista lykkääville järjestelyille. Lykkäämisjärjestelyistä on tiedotettava yleisölle.

2 §

Muut rahoitusvälineet

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava yleisölle tietoja ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien muiden kuin 1 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden osto- ja myyntitarjouksista, tarjouskehotuksista sekä kaupoista. Tiedot on julkistettava siinä laajuudessa kuin se rahoitusvälineiden kaupankäynnin laatuun ja laajuuteen nähden on tarpeen luotettavan ja tasapuolisen kaupankäynnin turvaamiseksi.

7 luku

Sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuus julkistaa tietoja

1 §

Rajahintatoimeksiantojen julkistamisvelvollisuus

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka ei markkinaolosuhteiden vuoksi voi välittömästi toteuttaa asiakkaan toimeksiantoa ostaa tai myydä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena oleva osake asiakkaan määräämään rajaintaan tai sitä parempaan hintaan, on toimeksianton mahdollisimman pikaiseksi toteuttamiseksi julkistettava toimeksianto välittömästi tavalla, jolla se on helposti muiden markkinaosapuolten saatavilla. Sijoituspalvelun tarjoajalla ei kuitenkaan ole julkistamisvelvollisuutta, jos asiakas antaa tästä nimenomaan poikkeavan ohjeen.

Sijoituspalvelun tarjoajan voidaan katsoa julkistaneen toimeksianton 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ainakin, jos sijoituspalvelun tarjoaja on välittänyt sen julkistettavaksi säännellylle markkinalle tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään siten kuin rahoitus-

välineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa tarkemmin säädetään. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin myös muista toimeksianton julkistamistavoista.

Sijoituspalvelun tarjoaja voi olla julkistamatta asiakkaan rajahintatoimeksianton 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla, jos toimeksianto on kooltaan suuri osakkeen normaaliin markkinakokoon verrattuna. Siitä, kuinka kunkin osakkeen normaaliin markkinakokoon verrattuna suuren toimeksianton vähimmäiskoko määräytyy, säädetään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa.

Tätä pykälää ei sovelleta pörssin kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin, kun liiketoimi toteutetaan säännellyllä markkinalla. Tätä pykälää ei myöskään sovelleta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kaupankäyntiosapuolten välisiin eikä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin, kun liiketoimi toteutetaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

2 §

Sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuus julkistaa tietoja osakekaupoista

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka toteuttaa säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella omaan tai asiakkaan lukuun kauppoo sellaisilla osakkeilla, jotka ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena, on julkistettava yleisölle mahdollisimman reaaliaikaisesti tietoja kaupoista.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin:

- 1) mitä tietoja kaupoista on julkistettava;
- 2) missä ajassa tiedot on viimeistään julkistettava;
- 3) eri tavoista, joilla sijoituspalvelun tarjoaja voi julkistaa tiedot;
- 4) vaatimuksista, jotka sijoituspalvelun tarjoajan järjestelyjen on täytettävä tietojen julkistamiseksi;
- 5) menettelystä tilanteessa, jossa 1 mo-

mentin mukaan kahdella sijoituspalvelun tarjoajalla on velvollisuus julkistaa tiedot samasta kaupasta.

Sijoituspalvelun tarjoaja voi päättää julkistaa tiedot kaupasta 1 momentissa edellytettyä myöhemmin, jos kauppa on kooltaan suuri kyseisen osakkeen tavanomaiseen kaupankäyntiin verrattuna. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin lykkäämisen edellytyksistä.

3 §

Kauppojen sisäinen toteuttaminen

Kauppojen sisäiseen toteuttamiseen liittyvään tarjousten julkistamisvelvollisuuteen sovelletaan mitä 5 luvussa säädetään.

IV OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

8 luku

Valvonta ja salassapitovelvollisuus

1 §

Valvonta

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä tämän lain nojalla vahvistettujen pörssin sääntöjen noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

2 §

Hyödykejohdannaismarkkinoiden valvonta

Finanssivalvonnan on toimittava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä Energiamarkkinaviraston kanssa valvottaessa kaupankäyntiä johdannaisopimuksilla, joiden kohde-etutena on sähkö, maakaasu tai päästöoikeus.

Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä sähköön tai maakaasuun perustuvien johdannaisopimusten kaupankäyntiä koskeviin valvontatoimenpiteisiin kuultava Energiamarkkinavirastoa, jos toimenpiteellä olisi ilmeisesti olennaista vaikutusta sähkö- tai maakaasumarkkinoiden toimintaan, sähkön tai maa-

kaasun toimitusvarmuuteen taikka sähkömarkkinalain (386/1995) tai maakaasumarkkinalain (508/2000) nojalla järjestelmävastuuseen määrätyn yhteisön toimintaan, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

3 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tai pörssin toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai toimihenkilönä on saanut tietää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan julkistamattoman seikan tai liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muutoin paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaista-vaksi tai ellei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Pörssin toimielimen jäsen, varajäsen tai toimihenkilö voi 1 momentin estämättä ilmaista säännöksessä tarkoitettun tiedon henkilölle, joka on muussa valtiossa toimivan pörssiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävän ja viranomaisen valvonnassa olevan yhteisön palveluksessa tai toimielimen jäsen, jos tiedon ilmaiseminen on tarpeen arvopaperimarkkinoiden tehokkaan valvonnan turvaamiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että henkilöä koskee 1 momenttia vastaava vaitiolovelvollisuus.

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

9 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Muutoksenhausta valtiovarainministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Jos 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettua päätöstä

pörssitoiminnan harjoittamiseen oikeuttavan toimiluvan myöntämisestä tai 2 luvun 24 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä pörssin sääntöjen tai niiden muutosten vahvistamisesta ei ole annettu niiden antamiselle säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

2 §

Muutoksenhaku Finanssivalvonnan päätökseen

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä. Hallinto-oikeuden on käsiteltävä tämän lain 2 luvun 25 ja 28—32 §:ssä, 4 luvun 5, 7 ja 8 §:ssä sekä 5 luvun 6 §:ssä tarkoitettu asia kiireellisenä.

Arvopaperin liikkeeseenlaskija ja pörssi saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 2 luvun 26 §:n 4 momentissa, 28 §:n 7 momentissa, 29 §:n 2 momentissa sekä 31 §:n 4, 6, 8 ja 10 momentissa tarkoitettua asiassa. Arvopaperin liikkeeseenlaskija ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 4 luvun 7 §:n 3, 4 ja 6 momentissa tarkoitettua asiassa. Sijoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys sekä sijoittaja, joka omistaa Finanssivalvonnan päätöksen kohteena olevia tai niihin oikeuttavia arvopapereita, saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 2 luvun 26 §:n 4 momentissa, 29 §:n 2 momentissa, 31 §:n 10 momentissa ja 4 luvun 7 §:n 6 momentissa tarkoitettua asiassa. Kaupankäyntiosapuoli, jonka oikeudet on peruutettu, saa hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 2 luvun 30 §:n 6 momentissa ja 4 luvun 5 §:n 5 momentissa tarkoitettua asiassa.

10 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

1) 2 luvun 41—43 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä;

2) 5 luvun 3 §:n säännös tarjousten julkistamisvelvollisuudesta kauppojen sisäisessä toteuttamisessa;

3) 6 luvun 1 §:n säännökset osakkeiden osto- ja myyntitarjousten, tarjouskehotusten sekä osakkeilla tehtyjen kauppojen julkistamisvelvollisuudesta;

4) 6 luvun 2 §:n säännökset muiden kuin 6 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden osto- ja myyntitarjousten, tarjouskehotusten sekä näillä rahoitusvälineillä tehtyjen kauppojen julkistamisvelvollisuudesta;

5) 7 luvun 1 §:n säännökset rajahintatointimeksiantojen julkistamisvelvollisuudesta;

6) 7 luvun 2 §:n 1 momentin säännös sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuudesta julkistaa tietoja osakekaupoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi myös momentin 1—6 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat-direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) 2 luvun 17 §:n säännökset toiminnan järjestämisestä;

2) 2 luvun 18 §:n säännökset pörssin valvontatehtävästä;

3) 2 luvun 21 §:n 1 momentin säännökset henkilökohtaisista liiketoimista;

4) 2 luvun 33 §:n säännökset kauppojen selvityksestä;

5) 4 luvun 2 §:n säännökset monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöistä;

6) 4 luvun 6 §:n säännökset kauppojen selvityksestä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;

7) 4 luvun 9 §:n säännökset monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävistä.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—7 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja niitä koskevien asioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

11 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa toiselle vahinkoa tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisella menettelyllä, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

2 §

Luvaton kaupankäynnin järjestäminen rahoitusvälineillä

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa pörssitoimintaa vastoin 2 luvun 1 §:ää taikka ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää vastoin 4 luvun 1 §:ää, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta kaupankäynnin järjestämisestä rahoitusvälineillä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 8 luvun 3 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Tällä lailla kumotaan kaupankäynnistä va-
kioituilla optioilla ja termiineillä annettu laki (772/1988), jäljempänä *kumottava laki*.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottavaan lakiin tai muutoin tarkoitetaan kumottavan lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan sen tilalle tullutta tämän lain säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Pörssin, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty toimilupa, ei tarvitse hakea uutta toimilupaa.

Pörssin on saatettava sääntönsä vastamaan tämän lain vaatimuksia ja haettava

muutoksille valtiovarainministeriön vahvistus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on saatettava sääntönsä vastaamaan tämän lain vaatimuksia kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tämän lain 2 luvun 41 §:ssä tarkoitetun

pörssin sisäpiiriläisen on saatettava 42 §:n mukainen sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Pörssin on saatettava 2 luvun 43 §:ssä tarkoitettu pörssin sisäpiirirekisteri vastaamaan lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2012

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Elinkeinoministeri Jan Vapaavuori